

20
gr

Krajanenské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Łuck, Włodzimierska 66a. (skr. poczt. 121.)

ČÍSLO 49.

Ing. Alois Knotek:

Kristus se rodí!

„Chvála na výsosti Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ V těch slovech zračí se nevystihlá radost, jdoucí od země až do nebes, všude se zpívá „Narodil se Kristus Pán“ —

S posvěceným chlebem v ruce přijmujeme každého hosta, který překročí práh našeho domu v době svátků vánočních. Je to stará tradice, která v sobě taji hluboký význam. „Eulogie“, posvěcený chléb v církvi nebo v kostele se odnáší domů a rozděljuje. Bolest označuje nevinnost a čistotu srdce lidského. Oplatek je symbolem lásky a bratrství! Vzájemné blahopřání, to vděčnost za dary boží — chléb náš vezdejší. V některých našich osadách maže se oplatek ještě medem, aby bylo stále všeho hojnost.

Naše děti na Volyni mívají pro radost vánoční stromeček, na němž planou svíčky, červení cukrovinky všeho druhu, čokoládky, sladká pečiva zabalena v zlatém a stříbrném papíru, potom ořechy, jablka, sušené hrušky a švestky, někde dávají ozdoby skleněné, z nichž děti mnoho radosti nemají — nejsou sladké! Pod stromečkem leží ohromné srdce perníkové, posázené mandlemi a potom nadílky praktické, nějaká dobrá kniha, nebo pohádka o marcipánové princezně, zimní oděv, pláštík s beránkem, prádlo, obuv a tam hle — i počítadlo s kuličkami. Dětem se rozšiřují oči radostí...

Venku vítr mrazivý skučí a hvízdá a tu ve světnici tak mílo, dětem i rodičům. Nám starším mnohdy bývá jinak. Často duše pláče, ale děti, ať mají radost, ať vidí „zlaté časy“, které dlouho netrvaly ani lidem ani národům.

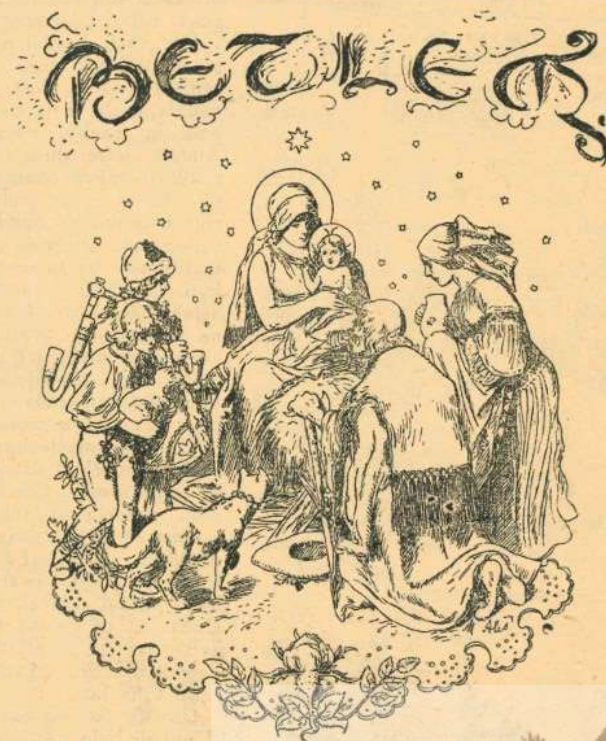
Ach, jak člověk okřeje na myslí při pohledu na vánoční stromeček, který v záři světél plane a děti radostně zpívají: Narodil se Kristus Pán — veselme se! Plno čarujících a tajem-

né krásy mají v sobě svátky vánoční. Záře hvězdy nad zemí ve sněhu ponořenou, kmitající světla svíček, bílé vánočky, známé kolády a ryba na „modro“ přinášejí podivuhodnou náladu. Srdce člověka měkne. Veliký zázrak vtělení Majestátu božího v útlé tělo Dítěte — to

mi, co je nepřátelské mění se, co kamenné odpouští. To je doba, kdy srdce, cit a láska chtějí obejmouti rod lidský a vládnouti. Panovati na světě, třeba jen na chvíli, na štědrý večer. Při vánočním stromečku citíme se vespolek všichni, my naši na Volyni jako bratři.

doufáme všichni, že bude zase dobře. Vždyť světová válka dávno minula a co po ní zůstalo, to se čistí, ustaluje a smiřuje. Národ český, který nedávno nejvíce bolesti a hoře snášel, všechno odpustil, se vším se smířil a s chutí se pustil do nové práce. Chvála Bohu, zdá se, že svět již daleko od hrozných bolesti a svízeli válečných se vzdálil a to nové pokolení snad bude šťastnější. Našinci cítí se spokojenými ve své nové vlasti, v republice polské, kde vládne mír a touha po lidskosti ve jménu božím.

Všem váženým čtenářům, spolupracovníkům
a příznivcům
ŠTASTNÉ a VESELÉ VÁNOCE
přeje
REDAKCE.

Přicházím k našim na Volyni na štědrý večer s „Krajanenskými Listy“ v ruce. Přinášejí velikou a důležitou novinu o narození Vykupitele, to znamená pokoj všem našincům, kteří mají dobrou vůli, a chtějí s námi pracovat ku společnému dobru. Z jejich sloupců plyne do našich srdcí plným proudem cit lásky v řeči mateřské tak lahodně, zvonivě a milé, ve které naše babičky vypravují dětem u teplých kamen o zázračích tajemné, svaté noci, o svaté Anastáši bez rukou, o útěku Panny Marie s Ježíškem do Egypta, o dobrém lotrovi Dismanovi a jiné výjevy ze života Krista Pána, který se pro celé lidstvo zase narodil.

Člověk okřeje na chvíli na duchu i na těle při stromečku vánočním ve společnosti těch našich maličkých. Jen na chvíli a už zase vzpomíná na historii těch našinců, kteří na Volyni po letech šedesátých a pozdějších přicházeli. Co chudáci vytrpěli, co se nastarali, napracovali tvrdě, kolik soust ústům utrhli, aby dětem zachovali grundy. Jak mocná láska jejich srdce tajila, jaká byla u nich víra v ideály morální, jak se těšili, že přijdou zase zlaté, dobré časy. Vše se změnilo! Dnes už se jen dětem dopřeje (Dokončení na str. 3.)

největší div lásky. Vše co žije se citem rozplývá, litost přichází, člověk by všechno rozdál — kdyby jenom měl, stává se mílostrdným, hrozně cítí s ubohý-

Ach, kdyby to tak trvalo déle, alespoň věčně mezi námi! — Vzdálenost od naší staré vlasti vzbuzuje v nás jakýsi divný stesk, zvláště toho roku, ale

Když Ježíšek rozdává.

Slečna učitelka stála u okna a zámčivě hleděla ven, kde divě ráčila víchřice. Vítr ohýbal hole stromy, které až praštelý, sníh šlehal do oken, zmítan na všechny strany, světa božího nebylo viděti. Teskno bylo hleděti ven, tím více bylo teskno slečně Anděle, když si uvědomila, že dnes někoho čeká, kdo zajisté nebude moci v tomto nečase se sem do zapadlé veničky, odříznuté od světa a jako zapomenuté, dostati. Na dráhu je daleko, silnice není žádná. Polní cesty budou zaváty a pak — vždyť v takové psotě se nikdo z domova ani nehne. A k tomu je štědrý den a to je tisíckrát útulnější doma, než plouhati se závěji.

Anděle kmitlo se hlavou něco, co ji vykouzlilo letmý úsměv ve tváři ale hned se zase její hezká tvářinka stala vážnou a zámčivou. Vzpomínka stihala vzpomínku až se zastavila při jednom takovém štědrém večeru, kdy jí bylo tak krásně, kdy se cítila tak šťastna. To byla ještě asi sedmnáctiletou studentkou, když měla takovou svoji „studentskou“ lásku. On byl o nějaký rok starší, hezký, urostlý. Tak se jí ten chlapec vždycky líbil a cítila, že jej miluje. Ale což to bylo platno,

byla pouhou studentkou a on se zdál dosti nevšímavým. Nemohla se mu přece sama přiznati.

Až jednou... Její bratr Jindřich si pozval k štědrému večeru několik kamarádů. Přišel také on, „jeji“ Jarouš. Když jej viděla vstupovati, zmocnil se jí divný pocit. Neuměla si to vysvětlit, zda je tomu ráda, že přišel či nikoliv. Chlapci se bavili, ona s nimi, ale jaksi jí to nešlo. Časem pohlédla úkradkem na něho. Zdalo se, že si jí nevšímá. Až jednou se jejich zraky setkaly. Chvilu na ni hleděl zálibně ale pak poznala v jeho očích zmatek. Byla pomatená také, sklopila oči a cítila, jak se mimoděk zarděla. Ještě několikrát se pak jejich oči setkaly a ty pohledy byly stále delší, vroucnější. Chlapci hráli lotto o ořechy, ona s nimi. Poznala však, že Jarouš hraje nepozorně. Prohrává. Ona už také několikrát prohrála. Až pak najednou vyhrála. „Vyhrála jsem!“ — zvolala. „Také jsem dohrál“, — poznamenal Jarouš. Vzbudilo to veselosť a pozornost ostatních hráčů. „Rozehrávat“, — ozývaly se hlasy. Rozehrávali. Všichni se zájmem sledovali jejich hru. Jarouš do-

hrál. „Také!“ — zvolala Anděla. Hra se stávala zajímavou. Kdo z nich vyhraje konečně? Konečně se štěstí usmálo jemu. Vyhrál poslední rajd. Sebral slušnou hromádku ořechů ale pak ji rozdělil na dvě a jednu jí nabídl. Když tak dlouho o ni bojovala, tedy jí polovic ustupuje ze svého... Mládež byla už v pokoji sama. Rodiče Anděliny se odebrali do ložnice. Hra pomalu začínala nudit. Nechali toho. Zazpívali několik koledí, ale i to omrzelo. Konečně si Jindřich vzpoměl, že musí ukázat kamarádům svůj poslední obraz. Jindřich dosti dobře maloval a odvedl kamarády do vedlejší místnosti. V salonku zůstala Anděla samá. Ohlédla se a spatřila, že také Jarouš zde zůstal. Jaksi zmateně se na něho podívala a popošla ke stromčku, který zde v koutě zářil. Na vršku byl veliký anděl — Jarouš přiblížil se k ní.

„Dostanu něco ze stromčku?“ — otázal se a zahleděl se na Andělu.

„Proč ne? Jestli jsi byl hodný po celý rok, tak můžeš něco dostat.“

Utrhla ze stromčku veliký zlatý ořech a podávala mu jej. Vzal ho a podržel jej jí ruku. „Děkuji“. Pojednou se však sklonil a polbil ruku, v níž držela dosud třech. Uculkla ruku. „Jarouši“...

On však jí vzal pojedno kolem pasu a přitiskl k sobě. Než sa nadála, vtiskl jí na ústa políbek, druhý, třetí... Anděla ještě dnes cítí sladkost oněch okamžiků. Ostrý závan meluziny jí probudil z milých vzpomínek. Stmívalo se. Bože, už by tu mohli být. Jindřich jí poslal listek, že k ní přijede na venkov na svátky, když nechce ona jeti do města a prý přivede sebou také kamaráda, jehož ona také s radostí uvidí. Tato myšlenka jí zkrivila poněkud ústa v bolestný úsměv. Ona by ráda uviděla jednoho, s nímž se už tak dávno neviděla. A to byl Jarouš. Ukončil dávno studium, odesel kamsi na službu a už dávno asi zapomněl na svoji studentskou lásku. Vždyť je to tolik let...

Otočila se od okna. V pokoji bylo už téměř tma. Přiblížila se proto ke stolu, na němž měla vystrojený stromček. Byl malinký ale hezotěcky. Také tam nahoře

(Dokončení na str. 4.)

Povznesme Volyň!

(Umístěno v redakčním překlade z polského.)

Dne 5. prosince t. r. byla zorganizována v Lucku péčí volyňského vojevody p. Aleksandra Hauke-Nowaka velká hospodářská konference, věnována projednání nejdůležitějších hospodářských otázek.

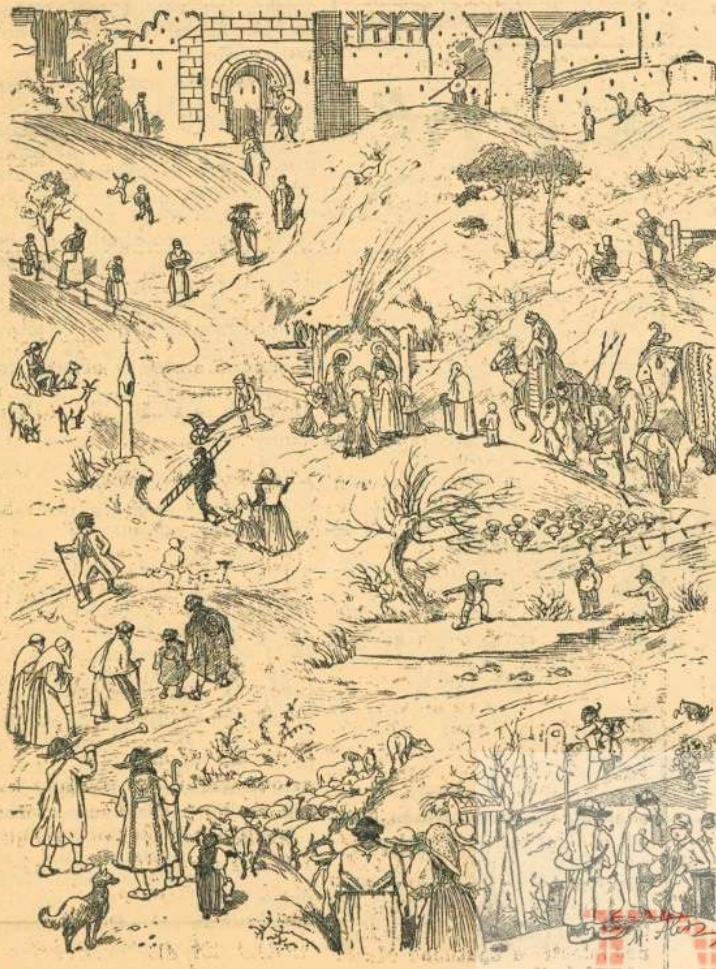
Konference se účastnili pod předsednictvím p. vojevody Hauke-Nowaka senátoři z Volyně, kn. Nosalewski Kaz., Giedroń Tadeusz, Pulawski Ign., ing. Tymoszenko Serg.; posl.ové: ing. Chmieliński Stan., Karlikowski W., Jankowski B., Wnęk S., Szyszko-Bohusz A., Bura N., Kosidło W., Ogrodnik A., Onufrejczyk; reprezentanti vlády: Kurátor Vol. škol. Okruhu Marciszewski Seweryn; řed. Izby Skarb. v Lucku Allanda Artur, řed. Voj. Úřadu Praccv. Fondu ing. Borysowicz Sten., řed. polského banku v Lucku Szewczyk, řed. Paňstv. Banku R. Lewicki Vaz., Insp. Voj. P. Z. U. V v Lucku Kalasiewicz Marjan, představitelové hosp. Samosprávy předseda a vice-dyr. Izby Obchodně-Průmyslové v Lublině sen. Pulawski I. a Wscicklica, předseda a dyr. Vol. Izby Průmysl. Reus Konst. a Ukłejski Jan, dyr. Izby Roln. Mgr. Dziadosza Ign., dyr. Zems. Spółdz. Rol. v Lucku p. Chrza-drzela dosud třech. U-cukla ruku. „Jarouši“...

On však jí vzal pojedno kolem pasu a přitiskl k sobě. Než sa nadála, vtiskl jí na ústa políbek, druhý, třetí... Anděla ještě dnes cítí sladkost oněch okamžiků. Ostrý závan meluziny jí probudil z milých vzpomínek. Stmívalo se. Bože, už by tu mohli být. Jindřich jí poslal listek, že k ní přijede na venkov na svátky, když nechce ona jeti do města a prý přivede sebou také kamaráda, jehož ona také s radostí uvidí. Tato myšlenka jí zkrivila poněkud ústa v bolestný úsměv. Ona by ráda uviděla jednoho, s nímž se už tak dávno neviděla. A to byl Jarouš. Ukončil dávno studium, odesel kamsi na službu a už dávno asi zapomněl na svoji studentskou lásku. Vždyť je to tolik let...

Otočila se od okna. V pokoji bylo už téměř tma. Přiblížila se proto ke stolu, na němž měla vystrojený stromček. Byl malinký ale hezotěcky. Také tam nahoře

Byl malinký ale hezotěcky. Také tam nahoře

(Dokončení na str. 4.)

Co nového ve světě.

Hospodářské styky Jihoslovensko-Česko-Slovenské.

Pokud jde o budoucí rozvoj obchodních vztahů mezi Jugoslavií a Česko-Slovenskem, usuzuje se v Bělehradě, že po odstoupení sudetských krajů nepotřebuje Česko-Slovensko dovážeti takové množství zemědělských výrobků jako doposud. Pro Jugoslavií má však otázka příštího česko-slovenského dovozu pšenice a kukuřice zvláštní význam. Podle obchodní smlouvy sjednané mezi oběma státy má Česko-Slovensko kupovati v Jugoslavií ročně 10.000 vagonů pšenice. Při tom šlo ovšem spíše o česko-slovenský závazek a nikoli o jeho skutečnou potřebu. Po bělehradském názoru je však jisto, že v budoucnosti nelze očekávat, že by Česko-Slovensko tento smluvní závazek skutečně plnilo. Není však pochyby, že vývoz jihoslovenské pšenice do Česko-Slovenska bude i napříště podstatnou složkou jihoslovensko-česko-slovenské obchodní výměny.

Jak oznamují jihoslovenské listy, Česko-Slovensko nepotřebuje nyní zahraniční pšenice a dokonce se snaží odprodati zásoby, jež nahromadilo pro případ války.

Na Slovensku splynou narodníci s Hlinkovou stranou ludovou.

Censura tisku zrušena nebude, ale censoři přijdou přímo do tiskáren listů, aby se chod novin urychlil.

Židovští lékaři jsou propuštěni ze železničních služeb na Slovensku.

Kristus se rodí.

(Dokončení ze str. 1.)

trochu té boží radosti. Ti starší, co pamatují „dějiny“, ti už mnoho nepotřebují, jejich přepracovaná těla se k zemi chýlí, touží po věčném klidu... A ten, který „dějiny“ sbírá a v celek sestavuje, ať vzpomíná s hořkostí v ústech na šťastné a veselé svátky u našich na Volyni. Mluví se o pokoji lidem dobré vůle, ale skromní, pracovití lidé zůstávají v zapomnění.

Při narození Krista Pána radost světem plyne. Ubozí, chudí, opuštění a malé děti dobře rozumí nejkrásnější staré české básni:

„Hoj, ty štědrý večere,
ty tajemný svátku,
co že komu dobrého
neseš na památku?“

Předsedou Čs. červného kříže zvolen MUDr. Vl. Haering. Dr. Alice Masaryková se předsednictví vzdala.

Židé na Slovensku nesmějí prodávati vánoční zboží a kofalku ariječům.

Volby v Klajpedě.

Z 2,088.883 odevzdaných hlasovacích listků soustředila Neumannova kandidátka klajpedských Němců 1,820.175 hlasovacích listků, čtyři litevské kandidátky dostaly 268.658 hlasovacích listků. Klajpedské území se tudíž vyslovilo 87,1 proc. pro německví. Zisk kandidátky klajpedských Němců proti poslední volbě v roce 1935 je celkem 30.000 hlasů. Nový klajpedský zemský sněm se bude skládati nejméně z 25 poslanců německých a nanejvýš ze 4 litevských.

Maďarsko a Společnost národů.

Vzhledem ke zprávám o úmyslu Maďarska vystoupiti v nejbližší době ze Společnosti národů, prohlašuje se na směrdatných místech v Budapešti, že tato otázka není aktuální že však Maďarsko by mohlo přezkoumati své stanovisko, kdyby to vyžadovaly okolnosti. Dodává se, že Maďarsko až dosud považovalo Společnost národů za mezinárodní tribunou, kde bylo možno přednáseti menší nové požadavky. Kdyby se však vyskytly jiné účinnější cesty k dosažení revisionistických cílů, Maďarsko by nemělo žádných vážných příčin počítati na ženskovou instituci.

Světová výstava v Novém Yorku.

Všechny státy světa konají velké přípravy na světovou výstavu, připravovanou na příští rok v Novém Yorku. Spojené státy poskytují všem zúčastněným zemím bezplatně místo pro stavbu národního pavilonu a dávají zároveň každému státu k dispozici 1.000 m čtvereč. ve svých výstavních pavilonech. Vlastní pavilon na výstavě bude míti Francie, Anglie, Itálie, Polsko, Rusko, Holandsko, Československo, Egypt, Kanada, Brazílie, Argentina, Švýcarsko, Rumunsko a j. Ve společném paviloně Spojených států zúčastní se výstavy Jugoslavie, Maďarsko, Estonsko, Lotyšsko, Lucembursko a j.

Jednotlivé státy přikládají velký význam důstojné reprezentaci na světové výstavě, což nejlépe dosvědčují jejich investice do výstavních pavilonů. Tak na př. Francie vynaloží na tento účel 1 milion liber sterlingů, Itálie 3 miliony dolarů,

Polsko 1 milion dolarů, Anglie rovněž 1 milion liber sterlingů, Rusko 3 miliony dolarů, Holandsko 1,5 mil. dolarů Československo půl milionu dolarů, Švýcarsko 355.000 dol., Rumunsko 113 milionů lei atd.

Bouřlivá stávka mexických sedláků.

Vojenský velitel mexického státu Vera Cruz, gen. Alajandro Mange, byl přepaden střelbou stávkujících sedláků, když se chtěl osobně přesvědčiti o postupu stávky, která byla prohlášena v úterý. Stávkující přepadli také transporty potravin, určené pro Vera Cruz. V městě Vera Cruz se začíná pociťovati nedostatek kukuřice, rýže a zeleniny. Není již také masa, poněvadž všechen dobytek byl před tím poražen.

Každoroční porady zahr. ministrů amerických států.

Státní tajemník USA Hull hodlá navrhnutí každoroční neb častější porady zahranič. ministrů amerických států pro případ, že by byl mir ohrožen.

Američtí letci na cestě do Číny.

Mluvíci japonského ministerstva zahraničních věcí oznámil, že do Bombaye přiletělo šest býv. amerických leteckých důstojníků s těžkými bombardovacími letouny. Chtějí pokračovati v cestě do Číny a bojovně v armádě generála Čankajška. Proslechlo se, že v nejbližších dnech se očekává v Bombayi další skupina letců, jejich příslušnost není prozatím známa.

Nacionalistické Španělsko vrací majetek bývalému králi.

V Burgosu zasedala nacionalistická ministerská rada za předsednictví gen. Franca, který předložil návrh zákona, aby byl bývalému králi Alfonsovi Bourbonkému vrácen jeho soukromý majetek, který mu byl odňat při prohlášení Španělské republiky. Návrh zákona dále přiznává bývalému králi všechna občanská práva a dovoluje mu pobyt ve Španělsku.

Republikáni očekávají ofensivu gen. Franca.

Podle zpráv z Valencie očekává republikánský hlavní stan novou ofensivu gen. Franca na frontě katalánské a v estramadurském úseku. Republikánská výzvědná služba prý odhalila rozsáhlou nacionalistickou organizaci v Katalanii. Organizace opatrovala prý Gen. Francovi vojenské informace a připravovala kádry španělské Falangy.

Stále nepokoje v Palestině.

Na silnici mezi Nablusem a Tulkarem byla vržena puma

pod vojenské nákladní auto. Jeden anglický voják byl zabit, čtyři zraněni. Britské vojsko prohledalo arabskou vesnici Rafidža. Při tom byl jeden Arab zabit, když se pokoušel o útěk. Prohlídky se konaly i v dalších čtyřech arabských vesnicích. U Saneku, v blízkosti Nazaretského jezera, byli dva policisté těžce zraněni. Blíží podrobnosti o tom nejsou známy.

Nová balkánská konference.

Ještě tento měsíc má se v Bukurešti konati nová balkánská konference, které se zúčastní Rumunsko, Jugoslavie, Turecko, Bulharsko a Polsko. Konference se bude zabývati otázkami výměny zboží, úpravou sazebníků a zjednodušení formalit při dopravě.

V Sovětském Rusku budou mít letos ve školách stromčeky, při čemž každé dítě dostane nějaký dárek a podobenku Stalina.

Nový český kostel evangelický posvěcen byl v Kupičově v neděli 11. prosince 1938 r. Takové slavnosti vyskytují se mezi námi zřídka a proto jsou tím vzácnější a radostnější. Je to krásný stánek, určený pro kázání slova Božího a zpěvy v jazyku českém. Slavnosti posvěcení zúčastnili se faráři a kazatelé: Jan Kurnatovskí, Jaroslav Opočenský, Jan Tomeš a Jan Jelínek, pěvecký kroužek z Boratína a delegáti od jednotlivých sborů. Pozdravy došli od významných osobností z tuzemska i ze zahraničí. Chrám tento je mocným svědkem české práce a vytrvalosti, která se nelekne ani překážek mnohých, nýbrž pracuje až do sáhne cíle.

—eš.

Jaroslav Vrchlický

Vánoce.

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kdes v dále tíše zaniká;
dnes všechny struny v sráci znějí,
neb mladost se jich dotýká.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned střásá ledné křesťály,
rampouchy se stěch visí k zemi
jak varhan velké píšťaly.

Zem jakby lilími zkvětila,
kam snih pad, tam se zachytil;
Bůh úsmív v tvářích, v oknech světla
a v nebi hvězdy rozsvítil.

A staré písně v duši znějí
a s nimi jdou sny hvězdiček
kol hlavy mé, jak ve závějí
hlas traticích se rolníček.

Můj duch zas tone v blahu mojí,
vzděch srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří —
Ó vánoce, ó vánoce!

Povznesme Volyň!

(Dokončení ze str. 2.)

si v poměru k COP. odehrátí úlohu aprovisační a hlavního dodavatele surovin. Možno připouštět, že v nejbližší době nastane období přenesení investičních kapitolů na Volyň a proto třeba být na to připraveným jak ze vzhledu rozplánování investičních prací tak i soustředěním všech schopností hospodářských. Následovně Dyr. Izby Roln. mgr. Dziadosz přednesl referát o potřebách Volyně v záležitosti rolnického průmyslu a zařízení normalizačních obrátů. Nejvýznamnější požadavky zde jsou: intenzifikace rolnické produkce a rozšíření její zásahu, vyzvednutí této produkce dle potřeb nynějších i budoucích trhů, vybudování rolnického průmyslu a konečně vytvoření náležitých podmínek k rozvoji rolnického průmyslu a konečně vytvoření náležitých podmínek k rozvoji rolnického obchodu. K zrealizování těchto požadavků je třeba celé řady investic jak v mlékařství, tak v ovocnictví, kořalnictví, sušení hub, výroba tovarů na masné výrobky, přádelen na vlnu, exportních dobytých porážek, skladů obilnic a obchodních, tržišť chmelových a jiných.

Tyto investice vytvoří velké možnosti hospodářského povznesení Volyně, racionalizaci produkce a unormování obrátu.

Náčelník resortu rolnictví a zeměděl. reformy vol. voj. Úřadu p. Łączyňski přednesl referát o přebudování rolnického stavu a meliorace. Ve svém referátu pojednal p. Łączyňski o vykonané již práci v tomto směru a o plánech pro budoucnost.

Následovně vicedirektor Izby Prům.-Obchodní v Lublině p. Wścieklica ve svém referátu „Podmínky rozvoje průmyslu na Volyni“ vysvětlil možnosti rozvoje průmyslu k přerábění místních surovin. Překážkami v rozvoji průmyslu na Volyni jsou nejenom nedostatek potřebných investic, ale také nedostatečná komunikace, nadměrně vysoké poplatky na drahách, které se vymykají platební schopnosti místních výrobců jakož i nedostatečný počet kvalifikovaného dělnictva. Jako velice vážný činitel vystupuje potřeba rozšíření investic pro východní země.

Jedná-li se o volyňský obchod p. Wścieklica vidí nezbytnost jeho rozvoje při současném rozvoji průmyslu, kteráto dvě odvětví musejí kráčet rovnoběžně. Jsou tu však nutné ještě jiné věci, jako np. příměrná politika investiční, importová a daňová, jakož i vytvoření náležitých podmínek pro tvoření velkoobchodů.

Čtvrtý referát „Řemeslo na

Volyni“ přednesl Dyr. Izby Řem. na Volyni p. Ujejski Jan.

Po podrobném zobrazení řemeslnického stavu na Volyni jakož i podmínek, za jakých řemeslo na Volyni nyní existuje, přešel řečník k vyličení nejhlavnějších potřeb volyňského řemesla. Potřeby tyto se dají podělit na dvě kategorie: hospodářskou a osvětovou: uvolnění potřebných půjček nízkoprocentových k zakládání a rozšiřování řemeslnických podniků, mechanisace dílen, na potřeby obrátové pro družstva výrobní, infiltrace řemesla ze záp. části Polska a zvětšení počtu škol odborných a doplňovacích. Realisace těchto požadavků tož podmínky rozvoje volyňského řemesla, zvětšení stavu vlastnictví jakož i zvětšení hodnoty produkce a veřejných důchodů.

P. Náčelník ing. Waclaw Gordzia'kowski mluví o komunikaci na Volyni a její přítomném stavu jakož i investičním programu pro nejbližší čtyřletí, pohnul otázkou nejvýznamnějších prací ve směru budování cest, mostů, regulace řek, budovy kanálů a v prvé řadě Kameného Kanálu, dlouhého 95 km, který bude vážným činitelem v dalším rozvoji minerálního průmyslu.

S těmito investicemi je úzce spjata potřeba stavby levných bytů pro dělnictvo, které značně ulehčí dělnictvu bytový problém.

O důležitosti racionální elektrifikace Volyně promluvil ing. J. Wasilewski. Ve svém referátu osvětlil nynější spotřebu elektrického proudu na Volyni, důležitost větší investic k vybudování nových elektráren, což je nevyhnutelně nutné, neboť spotřeba elektr. energie stále vzrůstá.

Poslední referát o veřejných investicích přednesl Dyr. Voj. Úřadu F. P. ing. St. Borysowicz. Mluví o veřejných investicích a o jejich pořadí při plánování a financování, vysvětlil, kterak se této práce zúčastňuje F. Práce.

Po přednesení těchto referátů, vzhledem k tomu, že se nahromadilo mnoho materiálu, bylo rozhodnuto další diskusi odložit k příští schůzi, která bude za tím účelem znovu p. Vojevodou svolána.

Technické projekty a plány domů, mlýnů, kruhových cihelen, výroben sodové vody a všech jiných průmyslových podniků s oprávněným podpisem vypracuje **odborně a lacino** zkušený inženýr-technik. **Na přání přijede na místo.** Adresa v administraci „Krajan-ských listů.“

Když Ježíšek rozdává.

(Dokončení ze str. 2.)

byl andělíček a neví proč, že koupila právě takového, jako byl oheňdy ten doma. Rozžala světla na stromečku a sem tam opravovala jeho ozdoby.

Čas letěl, vichřice burácela.

Bylo už skoro osm hodin, když pojednou uslyšela jakýsi zvuk na cestě. Přiskočila k oknu a zahledla se ven. Zklamaně odešla, neboť nebylo viděti takřka ani pod okno. Avšak přece! Slyší hlasy, kroky a zašukání na dveře. Srdce jí prudce zabušilo. „Kdo tam?“

Ozval se mužský hlas a ona poznala hlas bratra.

Rychle otevřela a zaražena ucouvla. Na prahu stanul — Jarouš! Za ním vkročil bratr. Zasněžení, zmrzlí. Ale byli zde!

„Vedu ti toho, který ti je dlužen zlatý ořech“, — vysvětloval bratr udivené a radostně překvapené Anděle.

— „Ano, přivezl jsem zlatý oříšek a v něm je mé srdce. Dáš mi odměnou ořech se svým srdcečkem? Jdu si pro něj“ — A bez okolků, jakoby zde ani nebyla třetí osoba, objal Andělu.

„Dnes mám nejštědřejšího Ježíška“, — radostně prohlásil Jarouš.

„Já také“, dozněla anděla, přivínuvši se k němu.

„A pro mne zůstal jenom ten stromeček“, — zasmál se Jindřich.

J. — ik.

a dvěma stojím,
Boha se bojím;
ves na mě vrčí;
se mi panáček
nebo panáček
kuz honský do kapsy
stříci:
ať je mých neb tvých,
víra ona se předece stáruje.

Vánoce — svátky radosti a lásky.

Kdo pak by neměl rád vánoce a s nimi pěkný zvyk strojení a okrašlování vánočního stromečku. Jen málo jest rodin, ve kterých by neměli vánočního stromečku a pod ním dárky, na které se těší starší i malí. Kolik radosti způsobují vánoční svátky, zvláště dětem, to si uvědomují dorostlí teprve v pozdějších letech. Tyto svátky nám poskytují mnoho radosti: občůzky koledníků, sv. Mikuláš, Nový Rok a sv. Tři králové. Jaké to chvíle opravdové blaženosti. Vánoce — svátky pokoje, učí nás, jak bychom sami dosáhli klidu a pokoje ve svých srdcích. Projevme dovrě vůle vůči svým bližním, sklízeli radostné chvíle, místo zloby a každodenní nenávisť. Tyto svátky učí, jak bychom proti modernímu sobectví a hamiznosti, stavěli skutky lásky, které je dnes mezi námi tak poskrovnu. Pak kolik krásy má v sobě společná štědrovečerní večeře. Na Štědrý den lid jest přístupnější všemu dobrému a milosrdně

naladěni k lidem a zvířatům. Kolik radosti dětem a rodičům způsobují školní jesličky spojené se stromečkem. Co tu hovorů od malých školní a předškolní drobtiny. I vy, kteří děti nemáte, projevte zájem o školní stromeček a přijďte se na nás podívat. Svou láskou, projevenou těmto maličkým, naučíte je lásku opět rozdávati. Vánoční svátky nám připomínají víc než jindy, že lidstvo na světě nemohlo by žít bez lásky a vzájemného pomáhání.

„Milujte se všichni vespolek. Cokoli nechcete, aby vám činili, nečinite i vy jim. Nebudete pak mít nepřátele!“ To je jádro učení. O vánočních nechtě zasaží nad celým lidstvem ono božské: Na zemi pokoj lidem dobré vůle. Pro mnohé vánoce znamenají jenom hodně dobrého jídla a „konečně“ ten dárek. Kdo takto se těší na vánoce, špatně pochopuje jejich význam. Ne pro sebe vše, dejte také bližnímu! Udělej mu radost dobrým činem neb slo-

(Dokončení na str. 6.)

Žena a domov

Vánoční meditace.

Vánoce jsou nesporně okénkém do starých zlatých časů, kdy se rodina sešla aby slavila tradiční svátek rodinného štěstí, narození děťátka-Jezulátka, poslaného, aby spasilo svět,

Kolikrát už byly rozebrány vánoce a jejich kouzelná mystika, a přece zde ještě zbývá vzhledem na dnešní dny mezera.

Narození děťátka jest pro mnohou lidskou dvojici sice zdrojem starostí, nových povinností a tíživých finančních komplikací ale téměř vždy jest zároveň spásou rodinné společnosti.

Společný zájem a společná povinnost k malému, naprosto bezbrannému a nesamostatnému tvorů, jest pojítkem, které jest těžko roztrhnout a jež s čistým svědomím jest velmi obtížno uvolnit.

Lidé přese vše mluvení o kolektivismu, jsou stále více individualisty. Nese to sebou jejich vyšší vzdělání, schopnost vytvářeti samostatné úsudky, nalézati samostatná nezávislá hlediska. Člověk stává se více a doslovněji jedincem — než jim byl dříve. Jmenovitě u ženy, studiem a celým životním pochodem, se vytvářela určitější individualní povaha. Žena se často sama živí, sama chodí do společnosti, sama tvoří svůj názor a poměr k lidem a věcem a v manželství se nespíšeji přizpůsobuje životu ve dvou.

Manželství bylo založeno na faktu, že jeden řídí (vlastní poroučí) a druhý poslouchá. Tak to bylo, aspoň podle názoru společnosti a zákonů, správné. Dnes je to neudržitelné; mezi dvěma individualitami jest těžší vyrovnání a jest více než kdy jindy třeba pojítka, aby svazek byl trvalý.

Takové tradiční svátky lidské společnosti jsou časem, v níž se při oslavě Jezulátka slaví zároveň svazek rodinné společnosti, kdy společný domov dvou lidí ozáří jeden stromček, kdy ohled a láska jednoho ke druhému vyslechne štědrěji a lidštěji než kdykoli jindy. Nejsou to jen dárky, ale jest to intimní kouzlo společného krbu, které zahřeje srdce a zjemní duševní vztahy. Proto by se ty vánoce měly slaviti doma. Jest mnoho jiných dnů, kdy možno užiti společenských radostí a zábav. Štědrý den jest dnem rodinným a má býti prožit v rodině.

Ve společnosti se lidé tak ehce nesblíží, jsouce obklo-

ni zájmy druhých, jsou rozptýleni požitky individuálního pohybu a cítění — jsou jen kamarády a manželství vyžaduje více — a ukládá více.

To je názor nás starších a je, věřte, zdravý.

Mnohá matka dospívajících dětí si často vzdychne: „Ten luxus máti děti se nevyplácí, jest tak těžké je ovládati, tak těžko se přizpůsobují, tak nerady vyhovují. Jest s nimi nesnázi tolik, že radosti ani neucitíš. Tak tomu je pravidelně.“

Ale o vánocích i ten neirozježenější mládenec i ta neisamostatnější dcera jdou trochu do sebe, snaží se přizpůsobiti atmosféře tradiční rodinné radosti a jsou jen dětmi svých rodičů. I ten svazek rodičů a dětí jest užší a lidštější a jen velmi bez hledný klacek dovede v den rodinné společné radosti zanést do ovzduší lásky, rušivý tón

Byly doby, kdy rodiče slzeli při písni: Narodil se Kristus Pan, ne proto, že se narodil spasitel, že to byl biblický Bůh, ale že to připomělo narození člověka, jejich děťátka, že to rozezvučelo struny nejčistší rodičovské lásky.

Oslava vánoc jest něco více než církevní tradicí; slavení narození Jezulátka se vžil. Neať v něm církevní oficielnosti, jest to svátek napros o lidský, a ze společného i individuálního hlediska, rozumný.

Dnešní svět jako by byl rozbrázděn miliardami pěšírek a po každé běží člověk sám; na chvíli se pěšíčky sejdou a vyúť na široké společné silnici. Lidé tam do sebe vrážejí, pozorují své nedostatky, šlapou si na nohy, zatínají pěstě, rozdávají rány — pak se zas rozběhnou na své vlastní čisté individuální sebecky osamělé pěšíčky — a hází kamení na společnou, přepřítěnou a proto neschůdnou cestu.

Ty svátky narození spasitele, děťátka, sociálga a mučedníka, náh'e ozáří společnou cestou hřejivým světlem nezvyklé a odvyklé vzájemné lásky. Lidé přestanou házetí kameny, dívají se s úsměvem na tu společnou životní dráhu, dívají se ze své osamělé pěšíčky, ne jako nepřátelé druhých, ale jako poutníci, kteří se jednoho dne na delší neb kratší dobu musí na ní sejítí.

Když jsem se dívala na vánoční stromek, ozářený svíčkami, když jsem vyhlédla oknem a viděla všechna okna rozjasněná touze září — připa-

řelo mi, že se dívám na společnou lidskou pouť, toho dne klídnou a schůdnou.

Bývaly chudé vánoce dárky a lahůdkami, bývala skromná přání a lehká jich plnění a bývalá velká radost, proudící z bohatého, společného zdroje, do života jedince.

Jest tolik třeba, aby člověk i když je sebe více sám i když je přesvědčen o své naprosté vnitřní ucelenosti, cítil, že děj se co děj, i na neizazším cípu Kamčatky nebo Ohnivě země, jest vždy částí lidského kolektivu, jest spjat s celkem zákonem nad zákony, zákonem lásky, vyjádřeném symbolickým narozením Jezulátka.

Neštěstí v Ulbárově.

Dne 28. listopadu t. r. událo se ve mlýně p. V. Kudrny v Ulbárově neštěstí, které si málem nevyžádalo lidské životy.

P. V. Kudrna opravoval cosi u válců, při čemž tyto uchopily motouz, jež měl p. Kudrna o-motaný na ruce a táhly jej do válců. Svému chlebozárci při-

Jan Rokyta:

V Á N O C E.

Zase bych jednou chtěl pročit vánoce, jako kdys za doby dětinných let, dokud jsem okusil hořkého ovoce, po němž se stahují tváře i ret.

Nežli jsem okusil ovoce poznání, po němž zří oči co nezřely kdys, po němž se hlava níž v žádumě uklání, ve tvář se vrývá vždy trpčejší rys...

Pláč tuším, hrdlo až k zalknutí dusící, kde by měl radosti zaznívat smích, k dědinám plíží se tíšinou lich.

Oči zřím v bolesti patřící nahoru, sepjaté ruce ční ze vsí i měst — více však oči — jest sklopeno ve vzdoru, více však rukou je zařato v pěst...

Svět všecek bílý je, cesty jsou zaváty, rolniček cinkot, slyš, dolétá v sluch. — u konce advent jest, dozněly rořáty, v kostelích zpěvy, že zrodil se Bůh.

Radost však skryta jest pod sněhem navátým...

Krista víz po pláni bělostné jít: k rukám zří sepjatým i ve vzdoru zařatým, slzou se oko skví pro Jeho lid...

Bolest má ve tváři, jako kdys utýrán

popravních břeven když svlékl si tíž...

V kostelích zpívají: Zrodil se Kristus Pan —

a On jde kolem a nese si kříž...

spěchal na pomoc melník, p. J. Johan, který nadlidskou silou přerazil nobou pohonný pás a odtrhl mlynáře od válců, čímž jej zachránil od hrozné smrti. Při tom však přeražený pás uhořel svými šrouby melníka do obličejů a strhl jej do kola, z něhož však na štěstí hned vypadl. Musel však býti dopraven do nemocnice „Na Pantalii“ u Dubna. Je silně potlučen na těle a vážně zraněn v obličejí.
Zp—aj.

Vánoce — svátky radosti a lásky.

(Dokončení ze str. 4.)

vem a tím ho nejlépe obdaruj. Tim doplníš církevní výkon a vzpomeneš, že nejsi zde jen proto, abys urval pro sebe největší a nejlepší kus sousta. Rozdávše radost bližnímu, teprve opravdově a vesele užijeme vánoce a šťastným se nám bude zdáti celý nový rok.

Vlad. Šimůnek.

Nepokoje v Indii.

Podle zprávy z New Delhi podnikli v jižním Vaziristanu na indické severozápadní hranici domorodci útok na anglickou hlídku v blízkosti Kothai. Po delší přestrelce, při níž bylo pět domorodců zabito a čtyři těžce zranění, byl útok odražen.

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galantním zbožím

Kanofasy, purpury, zástěry, prádlo, šatové látky a jiné.
Barvy trvalé. Ceny stálé

Vše v nejlepší jakosti u firmy
V. VOLANSKÝ
Zdobunov, ul. Narutowicza 6.

Hospodářské styky polsko-česko-slovenské.

Po změně hranic mezi Polskem a Česko-Slovenskem polské hospodářské kruhy se zájmem sledují vývoj hospodářských styků mezi oběma zeměmi. Doposud rozvíjely se tyto styky v rámci obchodní smlouvy z 10 února 1934, doplněné 18. února 1937 dodatečným protokolem, podepsaným ve Varsavě.

Ve vývoji hospodářských styků polsko-česko-slovenských projevovaly se značné výkyvy. Stačí připomenouti, že v letech před světovou krizí polský vývoz na česko-slovenské trhy činil asi 12 proc. celého polského exportu. V r. 1937 se však toto procento snížilo jenom na 4,3 proc, což polské hospodářské kruhy považují za katastrofální pokles. Poměrně zmenšil se též dovoz československého zboží do Polska, který v polské bilanci v r. 1929 činil 5,5 proc. kdežto v r. 1937 již jen 3,5 proc. celého polského dovozu z Česko-Slovenska. Podle česko-slovenských údajů vývoz do Polska představoval jen 2 proc. a dovoz z Polska kolem 3 proc. úhraného česko-slovenského zahraničního obchodu. Tyto číslice nejlépe dokazují výkyvy ve vzájemných hospodářských stycích.

Polští činitelé si uvědomují, že tento pokles je výsledkem

vážných politických nedorozumění, ačkoli poukazuje se také na to, že česko-slovenské zboží muselo na polských trzích konkurovat se zbožím německým.

Významnou úlohu ve stycích mezi oběma státy hrály kompenzační obchody. Transakce byly sjednávány v poměru 1 : 1. Polsko vyváželo na česko-slovenské trhy zejména dříví, len, obilí, syrové kůže, některé kovy a z Česko-Slovenska dováželo především automobily, koks z ostravského revíru, výrobky průmyslu kovového, galanterii, chemické výrobky a pod.

Ještě do roku 1929 polský vývoz do Česko-Slovenska byl na 50 proc. složen z výrobků potravinových, živočišných a dobytka. Po zavedení čilnějšího monopolu v Česko-Slovensku tento vývoz klesl na polovinu a činil průměrně 20—25 proc. celého polského vývozu na česko-slovenské trhy. Čistětný pokles byl též u vývozu uhlí; stálý byl vývoz dříví a dřevní hmoty a lnu, kdežto vývoz chemikálií dokonce stoupl.

Úhrnný dovoz z Česko-Slovenska činil v r. 1937 kolem 44 milionů zlotých, kdežto polský vývoz do Česko-Slovenska činil asi 52 milionů zlotých. V posledních čtyřech letech číslice polského vývozu do Česko-Slovenska se v podstatě neměnila a bilance hospodář-

ských styků mezi oběma státy vykazovala několika milionové saldo ve prospěch Polska.

Hospodářská spolupráce byla silnější na poli transitu. Na tomto úseku se obraty v posledních pěti letech zvětšily desateronásobně: československý transit přes Polsko zvětšil se ze 112.721 tun v r. 1932 na 1.235.923 tuny v r. 1937.

Dnes nelze ještě předvídati směr vývoje polsko-československých hospodářských styků v budoucnosti. Významný problém nutno spatřovati ve vývozu polského uhlí do Česko-Slovenska; nadprodukce uhlí v Polsku jeví se zde příliš nebezpečně pro celý hospodářský život. Jde především o uhlí z karvinské části revíru ostravsko-karvinského, připojené k Polsku. Jak oznamují polské listy, v Těšíně konala se tyto dny konference zástupců uhelného průmyslu na Těšínsku se zástupci česko-slovenského uhelného syndikátu, jež měla stanoviti kvotu vývozu uhlí do Česko-Slovenska v prosinci t. r. Bylo rozhodnuto, že v prosinci Česko-Slovensko objedná 210.000 tun uhlí; kvota na listopad činila 180.000 tun a byla vyčerpána jenom na 130.000 tun, což se stalo — jak píší polské listy — pro dopravní potíže.

Polské průmyslové kruhy se domnívají, že Česko-Slovensko zůstane významným odběratelem polského uhlí, ačkoli v Polsku si uvědomují, že stejně jako v minulosti mohou politické obtíže působiti na hospodářské styky mezi oběma státy.

Čištění dobytka v zimě.

Čištění a ošetřování dobytka v zimě je velmi důležité, a to hlavně pro jeho zdravotní stav, což je důležité také pro jeho užitkovou hodnotu. Čištěním dobytka vzbudíme u něho činnost krevního oběhu a probudíme i jeho užitkovou intenzitu. Kartačování a hřebelcování je nutné nejen na těch místech, kde se dobytek umazuje, ale po celém těle dobytce. V zimě se naide vždycky volná chvílka času, ve které je možno věnovati se ošetřování dobytka. Odměnou za tuto práci bude chovatel vždy zdar a rentabilita chovu. Také při ošetřování a čištění přijde se často na chyby a vady, kterých by se jinak nepovšimlo. Zvláště výskyt různých bouli a bradavic je důsledkem nedbalosti a špatného ošetřování dobytka.

Bradavice nejlépe odstraníme kyselinou solnou, kterou dostaneme koupiti v každé drogerii. Bradavice opatrně natřeme touto kyselinou dřevěným kolíčkem, který dole rozťepíme nožem, na způsob štětečku. Po případě natřeme bradavku ještě jednou, ale další natírání není nutné, neboť bradavice je umrtvená a za nějaký čas odpadne. S kyselinou solnou musíme však opatrně zacházeti.

Má-li dobytek příliš dlouhé a špičaté rohy, opatrně je ořežeme, rašpli a sklem uhlídíme. Taktéž dlouhé paznehty je nutno ořezati. Dlouhé a špičaté rohy jsou nebezpečné z toho důvodu, že si jimi mohou zvířata ublížiti a taktéž mohou ublížiti i člověku, který je krmí. Dlouhé paznehty hřdí dobytek a vadí mu při chůzi.

Čištění dobytka v zimě je důležité též z toho důvodu, že dobytek nepřijde po celou zimu vůbec ven a ve vlhké stáji stává se kořisti různého hmyzu, isko vši a pod. Při častém hřebelcování není už hmyz usidlití se na kůži dobytka a také oběh krevní je lepší. Proto má se v zimě věnovati zvýšená péče o čistotu dobytka.

Máte hospodářství již v pořádku?

Neodkládejte potřebných prací

Zabývali jste si ve svém hospodářství studny proti mrazu? Neučinili-li jste tak dosud, neodkládejte tuto práci, aby vám nevznikly zbytečné škody.

Uložili jste řádně a ošetřili hospodářské stroje? Nezamrli vám nějaký stroj na poli? Nemáte valce dřevěné, položené na vlhké zemi? Jen tahdy stroj vydrží a bude vám konati dobrou službu v příštím roce, když jej řádně ošetříte, konservujete a uložíte na suchém místě.

Čtěte odborné knihy.

V zimě, v době pracovního klidu na polích je více času k sebevzdělání. Čtěte odborné časopisy a knihy. Působte k tomu, aby do obecních knihoven zaopatřena byla potřebná odborná literatura.

Věnujte více pozornosti a péče produkci živočišné. V zimě máme čas k výpočtům krmných dávek. Zkontrolujeme si zásoby krmiv a určete krmné dávky pro všechny kategorie hospodářských zvířat. Svolávejte schůze, k nimž odborné přednášky hlavně za účasti našich hospodů.

REKLAMA JE HYBNOU PÁKOU OBCHODU.

Vladimír SVÁROVSKÝ a Spol.

Továrna hospodářských strojů a slevárna v Kvasilově, pošt. KWASILÓW-CZESKI, tel. Zdobunów 6. založená 1884.

VÝROBA: Brousící stroje na pily, cirkulární pily, chladiče pro pivovary, kotlářské práce, lisy cihlářské, chmelové lehké a balothové syst. Svárovský a lisy pro olejárny.

Mlátičky trýbové, pasové a s výtřasadly. Mlýny kolové, na sucháry, na mletí krve, napáječky kotlové syst. Svárovský-Smolík, operační stoly pro veterináře syst. Svárovský, ozubená kola frézovaná, pastorky otáčecí.

Pumpy artechské syst. Svárovský, kulisové a rotační. Rezačky bubnové, rýhovací stroje na válce mlýnské. Složení mlýnských kamenů, soustruhu na dřevo a na kovy do 4 m délky, sušárny chmelové, na ovoce a zeleninu. Transmise. Turbiny vodní. Válce pro olejárny.

Elektrické a benzolové kyslíkové sváření kovů. Opravy motorů, hospodářských a průmyslových strojů.

Odborné rýhování válců mlýnských.

Kvalitní výkon zaručující trvalost výrobků.

Ceny mírné.

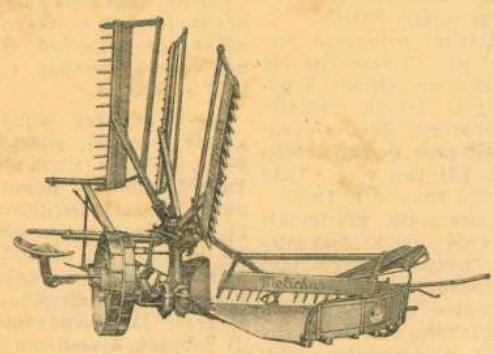
W.P. Josef
Folnik, Chomut, t
Str. 8.

!Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ (CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w RÓWNEM)

UL. 3-go MAJA 159.

TELEF. 533.

n a b í z í

MELICHAROVY z Brandýsa n./L. (Československo)

SECÍ STROJE lžičkové, trýbkové a kombinované
ROZMETADLA na umělá hnojiva, různé šířky
SECÍ STROJE na semínko 1 konné 3-4 metrové.
OBILNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni
TRAVNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni

a také:

Mlátičky, žentoury, mlýnky, pluhy, kultivátory, pařáky, pastorky,
a jiné stroje a nářadí výroby místní i zahraniční.

UMĚLÁ HNOJIVA: dusíkatá, fosforová a draselnatá.

Sklady: v Rovně ul. 3-go Maja Nr 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr 8. (u pp. Otmara a Kloučka),
ve Volkově (u p. Vl. Mráčka), v Kvasilově (u p. Vl. Náhlovského.)

PROČ JI MUŽI OBDIVUJÍ?

Protože si nechala udělati trvalou ondulaci
u českého kadeřníka

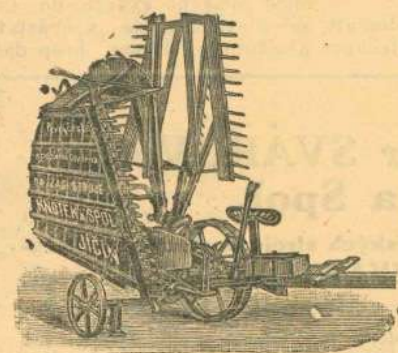
Miroslava MAZÁNKA
v ZDOBUNOVĚ,

který má dva aparáty na velké i drobné loky.
Ceny od 4.- do 7.- zL.

Přijďte ještě dnes!

NAVŠTIVTE NÁS A JISTĚ DOBRĚ KOUPITE neboť

Knotkovy žací a mláticí stroje jsou a zůstanou
nejlepší!

Dodá je stará,
solidní česká
firma

RUDOLF JOZEF a spol.,
v ZDOBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 44.

Mimo KNOTKOVÝCH strojů máme stále na skladě:
LORENZOVI motory, kopačky NOVÝ IDEAL, SECÍ stroje,
pat. VYLUŠŤOVAČE jetele a všechny jiné prvotřídní hosp.
stroje se zárukou.

INSERUJTE U NÁS NAŠE REKLAMA JE LEVNÁ A ÚČINNÁ

Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA

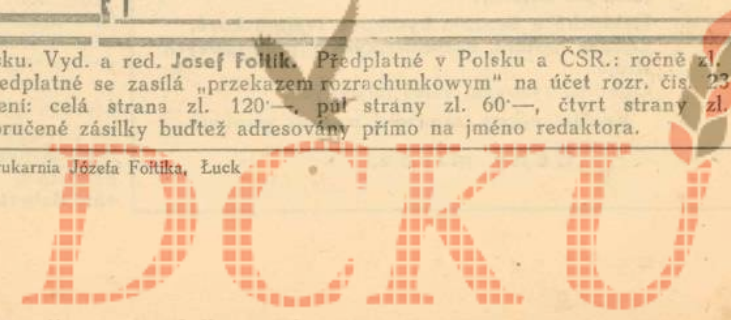
v Lucku

Specialita pivovaru
„SAKURA“

Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znameníť mok.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vyd. a red. Josef Folnik. Předplatné v Polsku a CSR.: ročně zL. 10.—, na půl roku zL. 5.—. Do Ameriky zL. 15.— ročně. Předplatné se zasílá „przekazem rozrachunkowym“ na účet rozr. čís. 23 Luck. Předpl. přijímá také ČMS v Lucku. Ceny oznámení: celá strana zL. 120.—, půl strany zL. 60.—, čtvrt strany zL. 30.—
Drobná oznámení 10 gr. za slovo. Doporučené zásilky buďtež adresovány přímo na jméno redaktora.

Drukarnia Józefa Folnika, Luck

DĚDICTVÍ ČESKÝCH KOMUNIT UKRAJINY